

Gezegend op weg gaan

Preek over Numeri 6:22-27 & Lucas 10:1-12

Paaskerk Baarn, 7 juli 2013

Ds. C. Kruijswijk Jansen

De oudste kinderen van de Nevendienst waren al vroeg in de kerk. Samen hebben jullie ontbeten als afsluiting en afscheid van de Nevendienst. Vandaag maken jullie de overstap naar Brugnevendienst en Tienerdienst. Samen met hen en hun ouders hebben we deze overstapdienst voorbereid. De overstap markeren we met een persoonlijke zegen voor ieder kind. Ieder kind krijgt een rugzak, gevuld

met Brood en Druiven, wat wijst naar het avondmaal, als teken dat God met je mee gaat; en Melk en Honing, verwijzing naar het beloofde land, als teken van een mooie toekomst; en Zout, verwijzend naar de smaak, teken dat jij smaak mag geven aan het leven; en een Kaars, warmte en aanwezigheid van God, teken dat je niet zult verdwalen, licht op je pad; en verder bevat de rugzak een verrassing van vader en moeder. Bagage voor je weg door het leven.

Je gaat op weg, gedragen door de zegen van God. Daarom lezen we vandaag uit Numeri 6, waar de aloude priesterzegen klinkt: 'De Heer zegene u en

behoede u ...' En uit Lucas 10, waar Jezus mensen uitzendt, zeventig of tweeënzeventig. Dat verschil in aantal heeft te maken met Genesis 10, waar de volkeren in de toenmalig bekende wereld worden opgesomd. In de hebreeuwse versie worden zeventig volkeren genoemd, in de Griekse vertaling, de Septuagint, worden tweeënzeventig volkeren genoemd. Zeventig of tweeënzeventig, de héle wereldbevolking wordt door Jezus aangesproken en uitgezonden. Dát is de symboliek. Dat wil zeggen iedereen krijgt van Godswege het vertrouwen om gezondene te zijn, wie je ook bent, wat je ook voorstelt.

Als we straks de kinderen zegenen, dan staan we in een heel oude traditie, met een enorme impact. Abel Herzberg vertelt daarover in 'Brieven aan mijn kleinzoon'. "De laatste keer, dat ik met mijn vader en moeder bij mijn grootvader was, moest ik dicht bij zijn bed komen staan. De oude man legde zijn handen op mijn hoofd en heeft mij gezegend. *"De Heer zegene je en behoede je, Hij late zijn aangezicht over je schijnen en zij je genadig, Hij zij bezorgd om je en geve je vrede."* Ik ben nu zo oud als mijn grootvader toen geweest is, misschien zelfs wat ouder.. Maar ik kan niet aan hem denken, of ik heb het gevoel, dat ik het kind gebleven ben van toen. Nóg liggen zijn handen op mijn hoofd. Mijn grootvader is er altijd geweest, toen ik trouwde, toen de kinderen geboren werden, toen vader en moeder stierven, toen de kinderen kinderen kregen en ook toen mijn kinderen geboren werden. Hij is met mij de Duitse kampen ingegaan en heeft mij behoed. En Hij is er nu, terwijl ik dit schrijf. Ik heb niet opgehouden een kind te zijn en hij heeft niet opgehouden te zegenen."

Met de kinderen die overstappen hebben we vorige week vrijdagavond gegeten. Tijdens de maaltijd vroeg ik hen wat ze niet prettig hadden gevonden op school. De een sprak over een meester, een ander zei iets over gepest worden, een derde had soms het gevoel er buiten te staan en er niet bij te horen. "Waren er ook dingen die jullie fijn vonden", vroeg ik. Toen kwamen de verhalen over de musical die opgevoerd werd, het kamp, een fijne meester, waar je zoveel van leerde, de geborgenheid van een vast lokaal en een vaste groep, en dat je nu de oudste van de school was, en dat je de jongere kinderen mocht helpen met lezen. "En hoe is het om naar de nieuwe school te gaan?" Spannend natuurlijk, je bent meteen weer de jongste. Maar ook leuk dat je voor iedere les een andere leraar krijgt en een ander leslokaal. En dat je niet meer als kind behandeld wordt. "We hopen dat we het fijn krijgen". "Wat heb je meegekregen van thuis?", vroeg ik. "Dat je jezelf moet blijven. We hebben geleerd verantwoordelijkheid te krijgen. Onze ouders moedigen ons daartoe aan!".

Mooi vind ik dat, dat ouders hun kinderen aanmoedigen om mens te zijn. Als Jezus in Lucas 10 die 70/72 mensen uitzendt, gebeurt hetzelfde. Hij schenkt hen het vertrouwen om te gaan, op een bijzondere manier: Zoek een plek waar je je welkom voelt, waar je je kunt ontplooiën. In het dorp of de stad waar dat kan, zeg je: "Vrede in dit huis". Verlies geen tijd onderweg, hoe vriendelijk een gesprek ook zijn kan, maar zoek de plek waar je welkom bent. Tegenwoordig zouden we zeggen: waar je je

thuis voelt, kun je groeien, of waar je goed in bent moet je je verder ontwikkelen. Dan kun je doen wat Jezus bedoelt: genezen, duidelijk maken dat het Koninkrijk van God onder ons is. Besef wel dat je een kwetsbaar mens bent, zonder sandalen, zonder reistas, zonder portemonnee. Dat betekent dat je je niet hoeft te profileren. Je hoeft je niet beter voor te doen dan je bent. Je hoeft alleen maar jezelf te zijn. Je bent al iemand!

Geert Boogaard schreef 'Gedicht voor ons kind'.

*Je bent gedragen om verlost te worden
gekomen om te gaan,
de streng die je bond aan het lichaam van je moeder
moest verbroken worden om je te laten leven.
Dit mogen wij nooit vergeten: je bent geen bezit.
Wij hebben jou niet, jij hebt ons -
om je te leiden, te beschermen,
te bewaren voor angst,
om je te zeggen dat we niet bang zijn als het onweert
en om met je te zingen in de nacht.
We zijn toeschouwers aan de rand van je leven,
we mogen je gadeslaan terwijl je speelt
en naar je lachen
terwijl je verloren bent in wat je ziet en doet.
We zien je langzaam worden wat je bent,
we houden de weg open naar je geluk
en trachten te verhinderen
dat je wordt wat je niet kunt zijn.
Je hebt veel te vragen.
Als je naar God vraagt vertellen we van het leven,
vraag je naar waar je vandaan komt
dan zullen we zeggen: uit de wereld van liefde.
Je mag ons eenmaal verlaten,
je bent er om dat te doen,
je mag heengaan voleindigen.
Al wat wij voor je deden is voorlopig.
Je moet ons niet worden, je moet je zelf worden.
Je moet worden waarheen je wijst: je eigen wonder.
Wij hopen voor jou - altijd,
je verschijnt in onze gebeden.
We hopen dat je blij zult worden,
levend in de schepping
man en vrouw, mens en mens,
wandeland in het licht van vergeving
en wachtend op het Rijk.
Je mag gaan. Je zult het.
Het is een gebod, een belofte.
Ga in vrede.*

Hier spreekt hetzelfde vertrouwen uit. Werk aan wat je al kunt, oefen waarin je al goed bent, dan krijg je plezier in je leven. Bijzonder was het van de kinderen te horen dat hun ouders hen daarin aanmoedigen! Met de ouders sprak ik aansluitend aan de maaltijd met de kinderen, een bijzondere, open en kwetsbare bijeenkomst werd het, waarin het vertrouwen naar elkaar en naar de kinderen tastbaar was. Hoe trost jullie op je kinderen bent. "Waarmee zullen ze ons nog verrassen?!" Jullie zien hoe het zelfvertrouwen van je kinderen groeit, hoe ze je het gevoel kunnen geven: "Het komt wel goed". "Ze raken niet uit-verwonderd!"

Hebben die ouders nergens moeite mee? Natuurlijk wel. Iedere ouder vraagt zich wel af of het kind het wel redt. Je kunt je zo onmachtig voelen als je kind verdriet heeft, of als je voelt dat je kind het moeilijk vindt om te leven. En soms zou je ze wel achter et behang willen plakken omdat ze zo vervelend zijn. En de vraag klonk op: "Doen we wel genoeg? Zijn we er altijd voor ze?"

“Waar zie je naar uit”, vroeg ik de ouders. “Dat ze zullen uitgroeien tot volwassen mensen, en op eigen benen kunnen staan. Dat de vertrouwensband groeit en we dingen samen gaan doen en blijven doen. De basis ligt er dat ze het leven aan durven en aankunnen.”

Jezus zendt 7-0/72 mensen uit, hij maakt dus geen onderscheid, hij vertrouwt hen allen, hij vertrouwt hen de wereld toe. Hij zendt hen met zegen. Dat maakt het van belang om de aloude zegen, waarmee iedere kerkdienst wordt besloten, nog eens toe te lichten.

“De Heer zegene je”: Zegenen heeft iets van delen van kracht. Je legt iemand de handen op, dan vloeit er kracht over van de een in de ander, gesterkt ga je verder.

“En behoede je”: zoals gezegd wordt in psalm 23, dat de Heer over je waakt, met je gaat, je niet uit het oog verliest. Als een stok en een staf gaat iemand met je mee.

“De Heer doe zijn aangezicht over je lichten”: dat heeft te maken met nabij zijn, nabij God zijn. Twee keer wordt in de bijbel verteld dat iemand zo dichtbij God is, dat je het zien kunt aan het gloeien van het gelaat. Van Mozes wordt het verteld, als hij terugkeert van de berg, met een zo gloeiend gezicht dat de omstanders doeken voor hun ogen moeten doen omdat ze sterretjes gaan zien. En van Jezus wordt het verteld, bij de verheerlijking op de berg. Met een lichtend gelaat komt hij naar beneden. Zo dichtbij dat iets van God op je afstraalt, dat gebeurt als God zijn aangezicht over je doet lichten.

“En zij u genadig”: dat is wat tot Maria werd gezegd: ‘Genade zij u’, wat betekent: Ik verheug me over je, het is een plezier om je te ontmoeten! Je mag er zijn, met alles wat je hebt, met alles wat je bent.

“De Heer verheffe zijn aangezicht over je”: dat heeft weer te maken met nabijheid, in de zin van: niet uit het oog verliezen, zoals je terugvindt in psalm 139, waar de nabijheid in woorden van kennen wordt gezegd: Heer die mij ziet zoals ik ben, dieper dan ik mij zelf ook ik ken kent Gij mij. Iets verderop in deze psalm blijkt de nabijheid in het vastgrijpen. Waar je ook gaat, naar het uiteinde van de wereld, naar de diepste diepte, naar de hoogste hoogte, ja waar niet, dáár zal de hand van God je vasthouden. Het aangezicht over je verheffen heeft iets van zorgen voor, niet bezorgd omdat je het niet redden zult, maar zorgen in de zin van verantwoordelijk weten, zeg maar het weten van een zorgplicht: we zijn voor elkaar verantwoordelijk. Zo voelt God zich verantwoordelijk voor ons, bezorgd met de woorden van Abel Herzberg.

“En geve je vrede”: dat je mag thuiskomen bij jezelf, dat je rust mag vinden en geborgenheid.

Geerd Bogaard eindigt met: “Je mag gaan. Je zult het. Het is een gebod, een belofte. Ga in vrede”. Zegenen is een mooi gebaar, het doet wat met je. Het is mooi om elkaar met zo’n gebaar te zegenen, een hand op de schouder, of op de arm, en dan iets moois zeggen: ‘God zegene je’, of ‘Je bent een mooi mens’. Misschien doen we dat te weinig naar elkaar. Laten we dat eens naar elkaar doen. Een hand op een schouder, iets moois zeggen, en dat even laten doorwerken ... Laten we daar vanmorgen mee afsluiten.

Amen.